

Trond Kristoffersen

**Årsregnskapet – en grunnleggende innføring
(6. utgave 2019)**

Ekstraløsning del IIb

Oppgave 28.12 (22 % skatt)

Løsning

Mars 2019

Trond Kristoffersen

Oppgave 28.12 (22 % skatt)

Spørsmål a:

BOS-Konsulent AS	Saldobalanse per 31.12.20x1		Posteringer		Resultat 20x1		Balanse per 31.12.20x1	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Debet	Kredit
1100 Bygning	1 500 000			¹ 40 000			1 460 000	
1230 Varebil	100 000			² 100 000			0	
1460 Varebeholdning	250 000			³ 75 000			175 000	
1500 Kundefordringer	81 000			^{4a} 15 000			66 000	
1580 Avsetning tap		8 000	^{4b} 2 000					6 000
1720 Forskudd lønn	4 000			^{9a} 4 000			0	
1810 Aksjer	60 000		^{5b} 8 000	^{5a} 12 000			56 000	
1920 Bankinnskudd	139 688		⁶ 3 000				142 688	
2000 Aksjekapital		150 000						150 000
2050 Annen egenkapital		192 850		¹² 115 100				307 950
2120 Utsatt skatt		9 900		¹⁰ 4 400				14 300
2210 Lån i Fokus Bank		1 200 000						1 200 000
2380 Kassakreditt		70 000		⁸ 5 000				75 000
2400 Leverandørgjeld		71 250						71 250
2500 Betalbar skatt		0		¹¹ 27 500				27 500
2770 Skyldig AGA		0		^{9c} 11 688				11 688
2930 Påløpne feriepenger		10 000		^{9b} 8 000				18 000
2950 Påløpne renter		10 000	⁷ 2 000					8 000
2960 Skyldig lønn		0		^{9a} 10 000				10 000
3100 Salgsinntekt		1 100 000				1 100 000		
3800 Gevinst varebil		75 000	² 70 000			5 000		
4300 Varekjøp	408 000		³ 75 000		483 000			
5000 Lønn	136 000		^{9a} 14 000		150 000			
5090 Feriepenger	10 000		^{9b} 8 000		18 000			
5400 Arbeidsgiveravgift	12 000		^{9c} 11 688		23 688			
6000 Avskrivning bygg	0		¹ 40 000					
6010 Avskrivning varebil	0		² 30 000		70 000			
6600 Vedlikehold	55 000				55 000			
7350 Representasjon	5 000				5 000			
7790 Annen driftskostnad	75 312				75 312			
7830 Tap kundefordringer	7 000		^{4a} 15 000	^{4b} 2 000	20 000			
8050 Renteinntekt		2 000		⁶ 3 000			5 000	
8080 Verdiøkning aksjer		0		^{5b} 8 000			8 000	
8150 Renter kassakreditt	5 000		^{8a} 5 000		10 000			
8155 Renter langsiktig lån	62 000			⁷ 2 000	60 000			
8170 Tap aksjer		11 000	^{5a} 12 000		1 000			
					971 000	1 118 000		
8300 Betalbar skatt	0		¹¹ 27 500					
8320 Endring utsatt skatt	0		¹⁰ 4 400		31 900			
					1 002 900	1 118 000		
8980 Til annen egenkapital	0		¹² 115 100		115 100			
Sum	2 910 000	2 910 000	442 688	442 688	1 118 000	1 118 000	1 899 688	1 899 688

De ulike skal momentene behandles på følgende måte:

- 1) Bygningene er et varig driftsmiddel og skal avskrives over økonomisk levetid, jf. regnskapsloven § 5–3 annet ledd. Årlig avskrivninger utgjør 40 000 kroner (= 2 000 000/50).
- 2) Varebilen er også et varig driftsmiddel og skal avskrives over den perioden den har vært i bruk, jf. regnskapsloven § 5–3 annet ledd og § 4–1 første ledd nr. 3. Den ble solgt i slutten av året, og avskrives derfor for et helt år:

$$\frac{\text{Kostpris} - \text{restverdi}}{\text{Økonomisk levetid}} = \frac{(200\,000 - 50\,000)}{5 \text{ år}} = 30\,000 \text{ kroner}$$

Ved salg må salgssummen sammenstilles med balanseført verdi på salgstidspunktet for å beregne gevinst eller tap ved salget. Dette følger av opptjenings og sammenstillingsprinsippene i regnskapsloven § 4–1 første ledd nr. 2 og nr. 3:

Salgssum		75 000
= Balanseført verdi 1.1	100 000	
– Avskrivning	<u>(30 000)</u>	
= Balanseført verdi 31.12		<u>(70 000)</u>
= Gevinst ved salg		5 000

- 3) Varebeholdningen er et omløpsmiddel og skal klassifiseres som et omløpsmiddel, jf. regnskapsloven § 5–1. Beholdningen skal vurderes etter laveste verdis prinsipp. Ukurante varer skal vurderes til virkelig verdi, 15 000 kroner. Dette gir følgende beregning:

Kostpris	210 000
– Ukurante varer nedskrives (= 50 000 – 15 000)	<u>(35 000)</u>
= Beholdning 31.12.20x1 (vurdert etter LVP)	175 000
Balanseført verdi	<u>250 000</u>
Endring (nedgang)	75 000

Endringen skal regnskapsføres mot varekjøpet, slik at periodens varekostnad (kostnad solgte varer) framkommer.

- 4) Kundefordringene er omløpsmidler og skal vurderes til laveste verdis prinsipp, jf. regnskapsloven § 5–1 og § 5–2. Konstatert tap skal resultatføres. Videre må endringen i forventet tap resultatføres. Dette gir følgende beregning:

Pålydende verdi	81 000
– Konstatert tap	<u>(15 000)</u>
Pålydende øvrige	66 000
– Forventet tap	<u>(6 000)</u>
Verdi per 31.12.20x1	60 000

Det konstaterte tapet på 15 000 kroner og nedgang i avsetning tap (= 8 000 – 6 000) skal føres mot tap på fordringer i resultatregnskapet.

- 5) Aksjer er markedsbaserte finansielle omløpsmidler og skal vurderes i samsvar med regnskapsloven § 5–8. Beholdningen forutsettes vurdert til markedsverdi (børskurs), selv om små foretak kan vurdere beholdningen etter laveste verdis prinsipp. Beregning av gevinst eller tap og vurdering av restbeholdningen blir:

Salgssum	11 000
– Kostpris (balanseverdi) (= [60 000/50] · 10)	<u>(12 000)</u>
= Tap ved salg	(1 000)

	Antall	Kostpris	Børskurs	Balanseverdi
Beholdning	40	48 000	56 000	56 000
		(40 · 1 200)	(40 · 1 400)	

Tapet på 1 000 kroner og verdiøkningen på 8 000 kroner (= 56 000 – 48 000) er henholdsvis finanskostnad og finansinntekt.

- 6) Opptjente renter på bankinnskudd per 31. desember 20x1 på 3 000 kroner (= 142 688 – 139 688) bokføres som økt renteinntekt.
- 7) Renter på lån i Fokus Bank for 20x1 er 60 000 kroner (= 1 200 000 · 5 %). Bokført rentekostnad på langsiktig lån er på 62 000 kroner. For mye kostnadsført på 2 000 kroner (= 62 000 – 60 000) korrigeres mot påløpte, ikke betalte renter i balansen. Påløpte renter reduseres til 8 000 kroner (= 10 000 – 2 000).
- 8) Påløpte renter på kassakreditt per 31. desember 20x1 på 5 000 kroner (= 75 000 – 70 000) kostnadsføres (mot konto for renter kassakreditt).
- 9) Lønn, feriepenger og arbeidsgiveravgift periodiseres etter sammenstillingsprinsippet i regnskapsloven § 4-1. Forskudd lønn kostnadsføres, mens det foretas en avsetning for påløpte, ikke betalt lønn. Periodens lønnskostnad er på 150 000 kroner (= 136 000 + 4 000 + 10 000).

		Beregnet	Bokført	For lite bokført
Lønn	(= 136 000 + 4 000 + 10 000)	150 000	150 000	
Feriepenger	(= 150 000 · 12 %)	18 000	10 000	8 000
Arbeidsgiveravgift	(= 150 000 + 18 000) · 14,1 %	23 688	12 000	11 688
		191 688	172 000	19 688

Avsetningen til feriepenger øker med 8 000 kroner (= 18 000 – 10 000) og skyldig arbeidsgiveravgift i balansen øker med 11 688 kroner (= 23 688 – 12 000).

- 10) Utsatt skatt per 31. desember 20x1 er 14 300 kroner (= 65 000 · 22 %). Endring i utsatt skatt i balansen er 4 400 kroner (= 14 300 – 9 900), og inngår i skattekostnaden.
- 11) Årets resultat før skatt er på 147 000 kroner (= 1 118 000 – 971 000). Ved beregning av skattekostnaden tas det hensyn til permanente resultatforskjeller. Det gjelder i dette tilfellet ikke-fradragsberettigete utgifter til representasjon, verdiøkning på aksjer og realisert tap på aksjer, jf. moment 5 ovenfor. Årets skattekostnad beregnes som:

Resultat før skatt (= 1 118 000 – 971 000)	147 000 kroner
Permanente forskjeller	
+ Ikke fradragsberettiget representasjon	5 000 kroner
+ Ikke fradragsberettiget tap ved aksjesalg	1 000 kroner
– Ikke skattepliktig verdiøkning aksjer	(8 000 kroner)
= Grunnlag skattekostnad	145 000 kroner
– Skatteøkende midlertidige forskjeller per 31.12	(65 000 kroner)
+ Skatteøkende midlertidige forskjeller per 01.01	45 000 kroner
= Skattemessig resultat = grunnlag betalbar skatt	125 000 kroner
Betalbar skatt (= 125 000 · 22 %)	(27 500 kroner)
+ Økning i utsatt skatt (= 20 000 · 22 %)	(4 400 kroner)
= Årets skattekostnad (= 145 000 · 22 %)	(31 900 kroner)

- 12) Årets resultat etter skatt (årsoverskudd) er på 115 100 kroner (= 147 000 – 31 900), og avsettes til annen egenkapital i balansen.

Spørsmål b:

Bruttofortjenesten er forskjellen mellom salgsinntektene og varekostnaden.

Salgsinntekt		1 100 000 kroner
– Varekostnad		(483 000 kroner)
= Bruttofortjeneste	=	617 000 kroner
= I prosent av salget		56,1 %

Spørsmål c:

Rammen for utdeling av utbytte er regulert i aksjeloven § 8-1.

1) Utbyttegrunnlag, jf. aksjeloven § 8-1 første til tredje ledd	
Netto eiendeler inklusive skatt ¹	457 950
– Aksjekapital	(150 000)
= Til disposisjon	307 950
2) Krav til forsvarlig egenkapital og likviditet, jf. aksjeloven 8-1 fjerde ledd	
Netto eiendeler inklusive skatt	457 950
– Egenkapitalkrav (= eiendeler · 20 % = 1 899 688 · 20 %)	(379 938)
= Til disposisjon	78 012

¹ Diverse eiendeler – diverse gjeld = 1 893 688 – 1 435 738 = 457 950 kroner

Utbyttegrunnlaget er 307 950 kroner, dvs. hele årets overskudd og annen egenkapital fra tidligere. Selskapet har satt som krav at egenkapitalen minst skal være på 20 %. Under denne forutsetningen kan selskapet kun dele ut 78 012 kroner i aksjeutbytte. Egenkapitalen etter utdeling vil bestå av aksjekapitalen, 150 000 kroner, og annen egenkapital, 229 938 kroner (= 307 950 – 78 012).

Spørsmål d:

En presentasjon av regnskapet i samsvar med regnskapsloven § 6-1 og § 6-2 blir slik:

BOS-Konsulent AS	
Resultatregnskap 20x1	
Salgsinntekt	1 100 000
Annen driftsinntekt	5 000
Sum driftsinntekter	1 105 000
Varekostnad	(483 000)
Lønn og sosiale utgifter	(191 688)
Avskrivning	(70 000)
Annen driftskostnad	(155 312)
Sum driftskostnader	900 000
Driftsresultat	205 000
Renteinntekt	5 000
Verdiøkning aksjer	8 000
Rentekostnad	(70 000)
Tap ved salg av aksjer	(1 000)
Netto finanskostnader	(58 000)
Resultat før skattekostnad	147 000
Skattekostnad	(31 900)
Årsoverskudd	115 100

BOS-Konsulent AS			
Balanse per 31.12.20x1			
Eiendeler		Egenkapital og gjeld	
Bygning	1 460 000	Aksjekapital	150 000
Sum anleggsmidler	1 460 000	Annen egenkapital	307 950
		Sum egenkapital	457 950
		Lån i Fokus Bank	1 200 000
		Utsatt skatt	14 300
		Sum langsiktig gjeld	1 214 300
Varebeholdning	175 000	Leverandørgjeld	71 250
Kundefordringer	60 000	Kassakredittlån	75 000
Markedsbaserte aksjer	56 000	Offentlig gjeld	11 688
Bankinnskudd	142 688	Betalbar skatt	27 500
Sum omløpsmidler	433 688	Annen kortsiktig gjeld	36 000
Sum eiendeler	1 893 688	Sum kortsiktig gjeld	221 438
		Sum egenkapital og gjeld	1 893 688

Annen driftsinntekt består av gevinst ved salg av varebil. Annen driftskostnad består av tap på fordringer, vedlikehold og andre driftsutgifter. Kundefordringer er presentert netto etter fradrag for avsetning til dekning av tap. Offentlig gjeld gjelder skyldig arbeidsgiveravgift. Annen kortsiktig gjeld består av påløpte renter, skyldig lønn og påløpte feriepenger.

Mars 2019

Trond Kristoffersen